

Tuomarikoulutus

Metsästysampumasäännöt 2022

Johdanto

METSÄSTYSAMMUNNAN TUNNUSOMAISIA PIIRTEITÄ

- Metsästäjäliitto kantaa päävastuun metsästysammunnan kilpailutoiminnasta Suomessa
- Metsästysampumalajit on suunniteltu metsästyksessä tarvittavien taitojen harjoittamiseen metsästysaseilla
- Säännöt laatii metsästysammunnan kilpailutyöryhmä
- Ohilaukauksen kohtalonomaisuus
- Kaikissa liiton metsästysammuntalajeissa on mahdollisuus kilpailla SM-tasolla, osassa myös PM- ja EM-tasolla

METSÄSTYSAMMUNNAN TUOMARIT

- Ylituomarit
 - voi olla erikoistunut tiettyyn lajiryhmään / lajiryhmiin
- Lajituomarit:
 - haulikkolajit
 - luotilajit
 - liikuntalajit
 - kansainväliset lajit

YLITUOMARIT

- Ylituomarikortin myöntää Suomen Metsästäjäliitto. Kortin saaminen edellyttää:
 - osallistumista SML:n metsästysammunnan kilpailutyöryhmän järjestämään ylituomarikoulutustilaisuuteen
 - pitkäaikaista kokemusta lajin harrastamisesta tai tuomaritehtävistä
 - voimassa olevaa lajituomarikorttia (yksi riittää)
 - oman piirin suositusta (ylituomariehdokkaan ilmoittaminen piirin toimesta)
- Metsästysammunnan kilpailutyöryhmä suosittelee, että jokaisessa piirissä olisi vähintään 3 ylituomaria (suositus 3 – 6 kpl)

YLITUOMARIT

- Ylituomarikoulutus antaa valmiudet mm. piirikouluttajana toimimiseen, mutta ei vielä yksistään oikeuta siihen. Piiri nimeää lajituomarikoulutuksesta vastaavat piirikouluttajat alueelleen
- SM-kilpailujen tuomarineuvoston puheenjohtajalla on oltava ylituomarikortti
- Suomen Metsästäjäliitto voi perustelluissa tilanteissa peruuttaa tai lakkauttaa ylituomari- tai lajituomarikortin. Ylituomarikortin voimassaolon peruutuksesta tekee perustellun esityksen se piiri, jonka jäsen ko. tuomari on

LAJITUOMARIT

- Voimassa oleva lajituomarikortti (tai YT-kortti) on oltava
 - kilpailun johtajalla
 - lajihohtajilla
 - lajituomareilla
- Lajituomarit toimivat välitöntä ratkaisovaltaa vaativissa tehtävissä sekä toimipaikkojen johtajina
- Metsästysampumatuomarien ikävaatimus on
 - 15 vuotta lajituomareille
 - 18 vuotta ylituomareille

VANHAT TUOMARIT, JOILLA TUOMARIKORTTI ON VOIMASSA

- Vanhojen tuomareiden kortit (ylituomarit ja lajituomarit) ovat voimassa 31.5.2027 saakka.
- Lajituomarikortin uusimiseksi edellytetään
 - osallistumista oman lajin / lajien tuomarikoulutukseen helmi-huhtikuussa 2027 Teamsillä tai piirin järjestämässä tilaisuudessa
 - ei koevaatimusta
- Piirit esittävät ylituomarikoulutukseen sopiviksi katsomiaan kokeneita henkilöitä, joilla on yli- tai lajituomarikortti
 - Ylituomarikortin saa osallistumalla ylituomareiden koulutustilaisuuteen tammi-helmikuussa 2027

TUOMARIKOULUTUKSET UUSILLE TUOMAREILLE 2026

- 4 eri lajituomarikoulutusta, joissa koe
 - haulilajit
 - luotilajit (10 m, 50 m ja 100 m luotilajit)
 - liikuntalajit
 - kansainväliset lajit (KV-lajit)
- Ylituomarit
 - osallistuu piirin nimeämänä ylituomarikoulutukseen, ei koetta

TUOMARIKOULUTUKSET

- Liitto kouluttaa ylituomarit
- Piirien ylituomarit voivat kouluttaa lajituomareita
- Tuomarikoulutukset voidaan järjestää joko etäkoulutuksina tai perinteisinä ns. tupailtakoulutuksina
- Kokeen voi tehdä paperisena piirin tilaisuudessa tai verkossa
- Koulutuksiin ilmoittaudutaan liiton tapahtumakalenterin kautta

Vakuutukset

Kilpailujen järjestäjä tarkastaa osallistujan (pl. S13 - S20 sarjat) vakuutusturvan ennen kilpailusuoritusta kilpailupaikalla.

Alla tavat, joilla vakuutuksen voi todentaa:

- Kilpailijalla on metsästyskortti ja kuluvan metsästysvuoden **metsästyskortti maksettuna** (vakuutuskausi 1.8.–31.7.),
- tai **kilpailija on alle 29-vuotias** ja Metsästäjäliiton jäsen (liitto on vakuuttanut nuoret)
- tai kilpailijalla on metsästysammunnan **Sporttiturva vakuutus**, joka sisältää tapaturmavakuutuksen lisäksi vastuuvakuutuksen.

Vakuutukset

- **Kotivakuutuksen yhteyteen liitetty vastuuvakuutus** riittää, jos siitä on todistus. On hyvä huomata, että vastuuvakuutus korvaa vain toiselle osapuolelle aiheutuneet vahingot eli esim. aserikon sattuessa henkilöllä ei ole itselle tapaturmavakuutusta.
- Kilpailujen järjestäjä ilmoittaa kilpailuohjeissa ja kilpailujen kotisivuilla, että kilpailijoiden **vakuutusturva tullaan tarkastamaan kilpailupaikalla ja ilman todennettua vakuutusturvaa ei voi osallistua kilpailuihin.**
- Riittävä vakuutusturva todennetaan kilpailupaikalla näyttämällä metsästyskortti (esim. **OmaRiistasta** puhelimella) tai Sporttiturva (esim. **SuomiSportista** puhelimella). Jos kilpailija on alle 29-vuotias, niin ikä voidaan todentaa henkilöllisyystodistuksella. (S-sarjalaisten ei tarvitse esittää henkilöllisyystodistusta)
- Lue lisää vakuutuksista [tästä](#)

VAKUUTUKSET

METSÄSTÄJÄLIITON JÄSENVAKUUTUKSET

- Suomen Metsästäjäliitto on ottanut jäsenpiireilleen ja -seuroilleen seuraavat vakuutukset:
- **Nuorisovakuutus** on tarkoitettu alle 29-vuotiaille Metsästäjäliiton jäsenpiirien ja -seurojen järjestämään harrastetoimintaan (mm. ampumakilpailut) osallistuville nuorille.
Vuoden 2024 alusta nuorten tapaturmavakuutuksessa on myös vastuuvakuutus ampumakilpailuissa.
- **Talkoovakuutus** on tarkoitettu Metsästäjäliiton jäsenpiirien ja -seurojen järjestämään talkotoimintaan osallistuville (mm. ampumakilpailut)
- **Vastuuvakuutus** kattaa vahingonkorvauslakiin perustuvan korvausvastuun, johon liiton jäsenpiiri tai -seura saattaa joutua aiheuttaessaan toiminnassaan vahinkoa (mm. ampumakilpailut).

ASEKÄSITTELYN PERUSOHJEITA

1. Käsittele asetta aina siten, kuin se olisi ladattu
 - tarkasta aina ensin ettei siinä ole patruunoita
 - älä koskaan koske vieraaseen aseeseen ilman lupaa
2. Älä koskaan suuntaa asetta itseäsi tai toista ihmistä kohden
3. Varmistu aina kohteesta ennen laukausta
4. Varmistu ennen laukausta ampumalinjan ja taustan esteettömyydestä
5. Varo kimmoketta
6. Pidä ase aina lataamattomana, kun et ole metsästystilanteessa
7. Pidä ase aina varmistettuna, kunnes näet riistan

ASEKÄSITTELYN PERUSOHJEITA

8. Älä koskaan jätä ladattua asetta minnekään
9. Älä koskaan anna asetta toiselle ladattuna
10. Säilytä ase lataamattomana lukitussa paikassa
11. Säilytä ampumatarvikkeet eri paikassa kuin aseet myös lukitussa paikassa
12. Ampumaradalla aseet säilytetään niille varatuissa asetelineissä
13. Koetähtäily on sallittu vain sille varatulla paikalla
14. Ampumarata-alueella liikuttaessa on **aseet kuljetettava lukot auki ja turvalippu aseessa tai lukot irrotettuina** tai aseet taitettuina tai katkaistuna

SM-KILPAILUT

OSALLISTUMISOIKEUS

- SM-kilpailuihin on oikeutettu osallistumaan jokainen SML:n piiri, joka edellisenä kalenterivuotena on suorittanut jäsenmaksunsa liitolle
- Osanotto-oikeutettuja ovat SML:n jäsenet
- Samoissa SM-kilpailuissa kilpailija on oikeutettu osallistumaan vain yhteen lajinsa sarjaan ja yhteen viestikilpailuun

KILPAILUJEN TOIMEENPANO

- Kilpailujen järjestäjän, kilpailuajan ja -paikan määrää Suomen Metsästäjäliiton liittohallitus
- Kilpailukutsun lähettää järjestävä piiri kullekin piirille viimeistään 3 kk ennen kilpailua. Kilpailukutsussa ilmoitetaan kilpailuaika, -paikka ja päiväohjelma
- Tarkemmat tiedot kilpailuohjeineen lähetetään piireille viimeistään 1 kk ennen kilpailua

ILMOITTAUTUMINEN

- Ilmoittautumiset suorittaa ao. SML:n piiri. Piiri vastaa siitä, että joukkueen kaikki jäsenet ovat Suomen Metsästäjäliiton jäseniä
- Piiri voi ilmoittaa kilpailuihin haluamansa määrän kilpailijoita
- Ulkomaalaiset kilpailijat ilmoittautuvat suoraan järjestäjille
- Ilmoittautumiset SM-kilpailuun 12 vrk ennen kilpailuja
- Mikäli piirin ilmoittautuminen myöhästyy, korotetaan osanottomaksu **kaksinkertaiseksi / laji / kilpailija**
- Sarjoissa S13, S16 ja S20 on ilmoitettava myös kilpailijan sukupuoli

Suomen Mestaruus -arvon saavuttaminen

- Henkilökohtaisessa kilpailussa sarjalla on SM-arvo, jos siihen osallistuu vähintään yksi kilpailija.

METSÄSTYSAMMUNNAN SM-LAJIT

LUOTILAJIT: Metsästyshirvi, Metsästysluodikko
Pienoishirvi, Pienoisluodikko
Ilmahirvi, Ilmaluodikko

HAULILAJIT: Metsästyshaulikko, Metsästystrap

LIIKUNTALAJIT: Hirvenhiihto, Hirvenjuoksu
Hirvikävely, Hirvenhiihtely

KV-LAJIT: Pohjoismainen metsästysammunta
Eurooppalainen metsästysammunta yhdistelmä, -luodikko

LUOTI- JA HAULIKKOLAJIEN SARJAT

- Kilpailu tapahtuu 11 sarjassa: S13, S16, S20, Y, M50, M60, M70, M80, N, N50 ja N65. Sarjoissa on lajikohtaisia eroja (S13).
- S13, S16 ja S 20 -sarjoissa voivat kilpailla ne tytöt ja pojat, jotka kilpailuvuonna täyttävät enintään 13, 16 ja 20 vuotta.
- Sarjoihin M50, M60, M70, M80, N50 ja N65 voivat osallistua ne, jotka täyttävät kilpailuvuonna vähintään 50, 60, 65, 70 tai 80 vuotta.
- Ampumatukea käyttävät voivat kilpailla ainoastaan sarjassa S13.

LIIKUNTALAJIEN SARJAT

HIRVENHIIHTO JA –JUOKSU

- 11 sarjaa: S13, S16, S20, Y, M50, M60, M70, M80, N, N50 ja N65

HIRVIKÄVELY JA HIRVENHIIHTELY

- 6 sarjaa: S13, S18, Y, N, S65, Metsästäjät, **Metsästäjät S65**
- Metsästäjäsarjassa voivat kilpailla kaikki ne, jotka eivät osallistu kilpailuvuonna ko. kilpailutapahtuman (hirvenhiihto tai hirvenjuoksu) muihin SM-lajeihin.

POHJOISMAISEN JA EUROOPPALAISEN METSÄSTYSAMMUNNAN SARJAT

- Pohjoismaisessa metsästysammunnassa kilpaillaan sarjoissa S20, M, S60, S70 ja N
 - Sarjaan S20 voi osallistua, jos täyttää kilpailuvuonna enintään 20 vuotta
 - S60 voi osallistua, jos täyttää kilpailuvuonna vähintään 60 vuotta
 - S70 voi osallistua, jos täyttää kilpailuvuonna vähintään 70 vuotta
- Eurooppalaisen metsästysammunnan sarjat: S20, M, S55, **S65** ja N.
 - Sarjaan S20 voi osallistua, jos täyttää kilpailuvuonna enintään 21 vuotta
 - S55 voi osallistua, jos täyttää kilpailuvuonna vähintään 56 vuotta
 - **S65 voi osallistua, jos täyttää kilpailuvuonna vähintään 66 vuotta**

JOUKKUEKILPAILUT

- Piirien välillä käydään miesten ja naisten joukkuekilpailut
 - Miehet, 10 parhaan kilpailijan alkukilpailun tulos
 - Naiset, 3 parhaan kilpailijan alkukilpailun tulos
 - Y-sarjassa kilpailevat osallistuvat miesten joukkuekilpailuun
- S16 ja S20 -sarjassa kilpailleen pojan tulos lasketaan miesten joukkuekilpailun tulokseen, (tytön naisten joukkuekilpailun) mikäli hänen alkukilpailutuloksensa on vähintäänkin 10. (3.) paras piirinsä miesten sarjoihin osallistuneista

JOUKKUEKILPAILUT

- Hirvikävelyssä ja hirvenhiihtelyssä sekä pohjoismaisessa ja eurooppalaisessa metsästysammunnassa käydään yksi joukkuekilpailu
 - Hirvikävely ja hiihtely, 10 parhaan kilpailijan tulos
 - Pohjoismainen ja eurooppalainen (yhdistelmä ja luodikkokilpailu), 5 parhaan kilpailijan tulos
- S13-joukkuekilpailu metsästysluodikossa, pienoisludikossa, ilmaluodikossa, hirvenhiihdossa ja -juoksussa.
 - 3 parhaan kilpailijan (alkukilpailun) tulos
- Joukkueeseen pääseminen ratkaistaan lajikohtaisen tasatulossäännön mukaan, jos eri sarjoissa on saman tuloksen saaneita kilpailijoita

VIESTIKILPAILUT

- Hirvenhiihdossa ja hirvenjuoksussa on piirien väliset viestit sarjoissa: Y, Y50 ja Naiset
- Y50 viestissä on oltava vähintään 2 kilpailijaa, jotka kilpailuvuonna **täyttävät vähintään 60 vuotta**
- **Tukiampujat (S13) saavat osallistua Y- ja N-sarjan viestiin. Viesteissä saa olla enintään yksi tukiampuja / joukkue**
- Kilpailijoilla on oikeus osallistua vain yhteen viestikilpailuun samoissa SM-kilpailuissa

LOPPUKILPAILUT

Metsästyshirvi ja -luodikko
Pienoishirvi ja -luodikko
Ilmahirvi ja -luodikko

Loppukilpailuun pääsee kaikissa sarjoissa 10 parasta ampujaa sekä ne kilpailijat, joilla on sama tulos kuin sarjan 10. sijalle sijoittuneella

LOPPUKILPAILUT

Metsästyshaulikko Metsästyststrap

- Loppukilpailuun pääsevät kaikki vähintään 24 kiekkoa rikkoneet kilpailijat
- Jos sarjassa Y, M50, M60 ja **M70** heitä ei ole vähintään kymmenen, pääsevät loppukilpailuun 10 parhaan tuloksen ampunutta kilpailijaa sekä kymmenenneksi sijoittuneen kanssa tasatuloksen ampuneet
- Jos muissa sarjoissa vähintään 24 kiekkoa rikkoneita kilpailijoita ei ole viittä, pääsevät loppukilpailuun sarjan 5 parhaan tuloksen ampunutta kilpailijaa sekä viidenneksi sijoittuneen kanssa tasatuloksen ampuneet

SUURMESTARIMERKKIVAATIMUKSET

- Suurmestariluokka on ainoa ampumaluokka, jonka metsästysammunnoissa voi suorittaa
- Suurmestariluokan voi suorittaa metsästysammuntojen SM-kilpailuissa
- Pohjoismaisessa ja eurooppalaisessa metsästysammunnassa suurmestariluokan voi suorittaa myös metsästysammuntojen PM-, EM-kilpailuissa
- Laukaisumäärät ja vaadittavat pistemäärät sarjoittain löytyvät sääntökirjasta

YLEISMÄÄRÄYKSET TAULUISTA

- SM-kilpailuissa käytettävien ampumataulujen on oltava Suomen Metsästäjäliiton hyväksymiä. Tämä on myös edellytys suurmestari-merkkiluokan tuloksen hyväksyntään
- Kansainvälisissä lajeissa on käytettävä kulloinkin voimassa olevien kansainvälisten sääntöjen mukaisia tauluja
- Kilpailukutsussa on ilmoitettava ammutaanko elektronisiin taululaitteisiin tai pahvitauluihin

METSÄSTYSAMPUMAKILPAILUJEN LUVANVARAISUUS

- Metsästysampumakilpailuja saavat järjestää riistanhoitoyhdistykset ja ne metsästysseurat, joiden rekisteröidyissä säännöissä on mainittu kohta ampumaurheilun harjoittamisesta
- Kaikista isoista ampumakilpailuista (SM-kilpailut tms., joissa on satoja ihmisiä) on tehtävä ilmoitus poliisiviranomaiselle, vaikka tilaisuus tapahtuukin Aluehallintaviraston hyväksymällä ampumaradalla.
 - Tee ilmoitus yleisötapahtumasta vähintään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista. Sellaisista tilaisuuksista, jotka edellyttävät esimerkiksi liikennejärjestelyjä, ilmoitus on tehtävä tätä aikaisemmin. Suurista tapahtumista ilmoitetaan jopa vuotta ennen tilaisuuden alkamista.
 - Poliisilla on oltava viisi vuorokautta ennen tilaisuutta käytettävissään täydelliset tilaisuutta koskevat tiedot. Näin poliisi voi arvioida, voidaanko asia käsitellä ilmoituksena. Jos yleisötilaisuutta koskien pitää antaa muita määräyksiä, asiassa tehdään päätös.
 - Jos tilaisuuteen tarvitaan liikenteenohjaajia tai tilapäisiä järjestyksenvalvoja, tee ilmoitus vähintään kaksi viikkoa ennen tilaisuutta. Jos kyseessä on suuri tai monipäiväinen tapahtuma, ota yhteyttä järjestämispaikan poliisilaitokseen jo järjestelyjen alkuvaiheessa.

Yleisötapahtuma

- On hyvä aina ottaa yhteyttä tilaisuuden järjestämispaikan poliisiin ja selvittää paikallinen kanta. Ainakin seuraavista tilaisuuksista on syytä tehdä ilmoitus:
 - suuret tapahtumat (useita satoja osallistujia)
 - yleisten paikkojen (varsinkin liikenneväylät) ulkotapahtumat
 - tapahtumassa tarvitaan järjestyksenvalvontaa tai liikenteenohjausta
 - tapahtumassa on anniskelua
 - tapahtuma vaatii pelastussuunnittelua (kyseessä yli 200 henkilön tilaisuus)
 - tilaisuudet, jotka herättävät voimakkaita tunteita (on vaarana, että tilaisuutta tullaan jollain tavalla häiritsemään).
- Lue lisää yleisötapahtumien ilmoittamisesta [Yleisötilaisuudet – Poliisi](#)

Pelastussuunnitelma

- Pelastussuunnitelma tulee toimittaa viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista tiedoksi alueen pelastusviranomaiselle. Pelastussuunnitelman mallipohjan sekä ohjeita pelastussuunnitelman laatimiseen löytyy oman alueen pelastuslaitoksen sivulta.
- Lisää tietoa yleisötapahtuman pelastussuunnitelmasta [tästä](#)

KIITOS!

METSÄSTÄJÄLIITTO

Koti kaikille metsästäjille.